ECLI:LV:REZT:2019:0214.C26072519.3.S

Lieta Nr. C26072519/0725-19/14

Spriedums
Latvijas Republikas vārdā

Balvos, 2019.gada 14.februārī

Rēzeknes tiesas tiesnese J.Kamiševa,
2019.gada 14.februārī Balvos, Bērzpils ielā 7a,
rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ fiziskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu.

Aprakstošā daļa

2019.gada 6.februārī pieteicēja /pers. A/ vērsusies tiesā ar lūgumu apmierināt viņas fiziskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu, atbrīvot pieteicēju no tiesas izdevumu samaksas.

Pieteikumā norādīts, ka sakarā ar ekonomiskās krīzes iestāšanos Latvijas Republikā 2008.gadā, pieteicējas ienākumu līmenis būtiski samazinājies. Līdz tam – laika periodā no 2003.gada līdz 2007.gadam pieteicēja strādāja SIA "Ravenna", kur viņas darba alga pirms nodokļu nomaksas bija vidēji 1000 LVL - 1500 LVL. Pieteicējas īpašumā bija privatizēts dzīvoklis /adrese/. Tā kā pieteicējas materiālais stāvoklis bija vērtējams kā labs, 2006.gadā, sadarbībā ar akciju sabiedrību "Hansabanka" (šobrīd – AS "Swedbank"), noslēdzot aizdevuma līgumu Nr. 06 – 069618 – PK, pieteicēja iegādājās dzīvokli /adrese A/. Aizdevums minētā dzīvokļa iegādei tika izsniegts pieteicējai ieķīlājot viņai piederošu dzīvokli /adrese B/, par ko tika noslēgts Hipotēkas līgums Nr. 06 – 069618 – PK/1, kā arī ieķīlājot dzīvokli, ko iegādājās.

Sākoties ekonomiskai krīzei, firma, kurā strādāja pieteicēja, būtiski samazināja darba apjomus, līdz ar to tika būtiski samazināta pieteicējas darba alga. Vēlāk firmai sākās finansiālas problēmas un tā pārtrauca savu darbību.

2008.gadā pieteicēja sāka strādāt par pārdevēju veikalā "Elvis", pēc tam no 2008.gada nogales un 2009.gadā – veikalā "Beta" par pārdevēju. No 2009. līdz 2013.gadam pieteicēja strādāja veikalā "Rimi" par pārdevēju, kur darba alga vidēji, mēnesī bija 500,00 EUR. Pieteicēja norāda, ka šajā periodā viņai jau bija sākušās finansiālas problēmas, jo sakarā ar darba algas būtisku samazināšanos, viņa nespēja izpildīt finansiālas saistības pret banku.

Ar Latvijas Komercbanku asociācijas šķīrējtiesas 2008.gada 22.maija spriedumu no pieteicējas AS "Hansabanka" labā tika piedzīts parāds 46177,77 LVL un šķīrējtiesas izdevumi 559,84 LVL, kopā 46737,54 LVL.

2008.gada 22.jūlijā uz Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas lēmuma pamata tika izdots izpildu raksts, kurā bija norādīts vērst piedziņu uz pieteicējai piederošu dzīvokli Nr. 5, /adrese/. 2009.gada sākumā minētais dzīvoklis jau tika tirgots izsolē. Ņemot vērā, ka to neviens nepirka, tas tika nostiprināts uz AS "Hansabanka" vārda. 2009.gadā uz AS "Hansabanka" vārda tika nostiprināts arī pieteicējai piederošais un bankai ieķīlātais dzīvoklis /adrese/. Pēc abu pieteicējai piederošu nekustamo īpašumu nodošanas bankai, viņai palika parādsaistības pret banku ievērojamā apmērā.

Strādājot par pārdevēju no pieteicējas darba algas tika ieturēti maksājumi parādsaistību dzēšanai, kā rezultātā, no aptuveni 500,00 EUR darba algas viņas rīcībā izdzīvošanai palika aptuveni 200,00 EUR. Veselības problēmu dēļ pieteicēja nespēja turpināt strādāt darbu, kas saistīts ar ilgstošu sēdēšanu, sakarā ar to, viņa aizgāja no darba.

Periodā, kamēr tika strādāts algots darbs, pieteicēja daļēji ir dzēsusi savas parādsaistības, neskatoties uz to, uz doto brīdi pieteicējas parādsaistības akciju sabiedrībai "Swedbank" sastāda 34203,92 EUR, ko viņa nav spējīga segt.

Pieteicēja norāda, ka viņai nepieder nekustamie īpašumi, transportlīdzekļi. Viņa nesastāv laulībā, līdz ar to viņai nepieder daļas laulāto kopīgā īpašumā.

Uz doto brīdi pieteicēja ir bezdarbniece, viņai ir piešķirts trūcīgās personas statuss, taču viņa uzskata, ka tas nav un nevar būt šķērslis likuma ietvaros sakārtot savas finansiālas saistības, piesakot maksātnespēju. Pieteicēja uzskata, ka ņemot vērā viņas materiālo stāvokli, parādsaistību apmēru un veselības stāvokli, viņas meita, kurai atbilstoši Civillikuma 188.panta pirmajai daļai ir pienākums uzturēt savus vecākus, katru mēnesi pārskaita pieteicējai uzturlīdzekļus minimālās darba algas apmērā, t.i. 430,00 EUR apmērā. Starp pieteicēju un viņas meitu noslēgta rakstveida vienošanās par to, ka meita uzņemas izpildīt viņai ar likumu uzlikto pienākumu uzturēt savu māti un katru mēnesi pārskaitīt naudas līdzekļus 430,00 EUR apmērā, līdz brīdim, kamēr pieteicējai būs iespēja strādāt un viņa saņems vismaz minimālo algu. Minēta vienošanās atbilst Civillikuma 189.panta prasībām, kas nosaka, ka bērni ar vecākiem drīkst noslēgt jebkādus tiesiskus darījumus.

Pieteicēja norāda, ka to, ka viņai šādi līdzekļi tiek pārskaitīti un viņa tos var izmantot parādsaistību dzēšanai maksātnespējas procesa ietvaros, pierāda pielikumā pievienotā pieteicējas konta izdruka ar saņemtajiem maksājumiem.

No šiem līdzekļiem pieteicējai ir iespējams segt maksātnespējas procesa izmaksas un novirzīt likumā paredzēto minimālo daļu līdzekļu saistību dzēšanas plāna izpildei, kad likumā noteiktā kārtībā tāds tiks sastādīts. Nekādas iespējas atmaksāt parādu pilnā apmērā, neuzsākot maksātnespējas procesu, pieteicējai nav. Maksātnespējas process ir vienīgā iespēja atbrīvoties no parādsaistībām, maksātnespējas procesa ietvaros, vismaz minimālā apmērā tās dzēšot.

Pieteicēja uzskata, ka attiecībā uz viņu ir iestājušās Maksātnespējas likuma 129.pantā minētās fiziskās personas maksātnespējas procesa pazīmes un konkrēti – parāda apjoms, kuram iestājies izpildes termiņš, pārsniedz 5000,00 EUR un pieteicējai nav iespējams nokārtot šīs saistības, līdz ar to, pieteicēja lūdz tiesu apmierināt pieteikumu par viņas kā fiziskās personas maksātnespējas procesa uzsākšanu.

Pieteikumā norādīts, ka attiecībā uz pieteicēju nav konstatējami Maksātnespējas likumā paredzētie maksātnespējas procesa ierobežojumi, kā arī nav piemērojami Padomes regulas Nr. 1346/2000 noteikumi.

Pieteicēja likumā noteiktā kārtībā un apmērā ir veikusi maksātnespējas procesa depozīta iemaksu.

Pieteikums pamatots ar Maksātnespējas likuma 128., 129., 133.pantu, Civilprocesa likuma 34., 363.[21] pantu., 363.[22]pantu 363.[23] pantu.

Motīvu daļa

Noskaidrojot lietas apstākļus, pārbaudot un novērtējot likumā noteiktā kārtībā gūtos pierādījumus to kopumā, tiesa atzīst, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 363.[27] panta otro daļu tiesa pasludina fiziskās personas maksātnespējas procesu, ja konstatē, ka parādniekam (…) ir maksātnespējas procesa pazīme un pēdējo 10 gadu laikā nav pasludināts fiziskās personas maksātnespējas process, kura ietvaros dzēstas saistības, un iesniedzējs ir samaksājis valsts nodevu par fiziskās personas maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu un fiziskās personas maksātnespējas procesa depozītu.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 127.pantu, fiziskas personas maksātnespējas procesa subjekts var būt jebkura fiziska persona, kura pēdējo sešu mēnešu laikā ir bijusi Latvijas Republikas nodokļu maksātājs un kurai ir finansiālās grūtības.

Izvērtējot pieteikuma iesniedzēju kā fiziskās personas maksātnespējas procesa subjektu, tiesa atzīst, ka pieteicēja atbilst fiziskās personas maksātnespējas procesa subjekta jēdzienam, un tas secināms no Valsts ieņēmumu dienesta 2018.gada 6.decembra paziņojuma par informācijas sniegšanu Nr. 8.62.3 – 6 /303794, kurā norādīts, ka pieteicēja reģistrēta VID nodokļu maksātāju reģistrā 1994.gada 9.maijā (lietas 12.lapa).

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 129.panta pirmo daļu, parādniekam var piemērot fiziskās personas maksātnespējas procesu, ja (..) šai personai nav iespēju nokārtot parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš, un parādsaistības kopā pārsniedz 5000 *euro* (..).

Pieteicēja iesniegtajā pieteikumā norādījusi, ka uz pieteikuma iesniegšanas brīdi viņai ir nenokārtotas saistības par kopējo summu 34203,92 EUR.

No ietas materiāliem redzams, ka Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2008.gada 22.jūlija lēmumu apmierināts AS "Hansabanka" pieteikums par izpildu raksta izsniegšanu Latvijas Komercbanku asociācijas šķīrējtiesas 2008.gada 22.maija sprieduma lietā Nr. 427/2008, piespiedu izpildei, un piespiedu izpildei nodotas pieteicējas, no aizdevuma līguma Nr.06-069618-PK (lietas 14.-16.lapa) izrietošās saistības pret AS "Hansabanka" kopsummā par 46737,54 LVL (lietas 18.lapa).

Ar lietas materiālos esošo Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2009.gada 25.marta lēmumu apmierināts zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova pieteikums par izsoles akta apstiprināšanu un pieteicējai /pers. A/ piederoša nekustamā īpašuma - dzīvokļa Nr. 5, /adrese/, nostiprināšanu uz ieguvējas – AS "Swedbank" vārda (lietas 19. – 22. lapa).

Pieteicējas pieteikumā norādīto saistību apmēru apstiprina lietas materiālos esošais Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr. 58, Zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova 2018.gada 16.marta uzaicinājums Nr. 03541/058/2018-NOS par sprieduma izpildes izdevumu 34203,92 EUR apmērā, apmaksu, izpildu lietā Nr. 01246/058/2008 (lietas 23.lapa).

Izvērtējot pierādījumus par parādnieces ienākumu apmēru, kas redzams no Valsts ieņēmumu dienesta 2018.gada 6.decembra paziņojuma par informācijas sniegšanu Nr. 8.62.3-6/303794 (lietas 12.lapa), ka pēdējā gada laikā pieteicējas ienākumi no algota darba sastāda 0,09 EUR, 2019.gada 24.janvāra Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Rīgas pilsētas Zemgales nodaļas izziņas Nr.19/200282 (lietas 13.lapa), ka pēdējā gada laikā pieteicējas valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas nav reģistrētas, 2018.gada 1.novembra vienošanās starp pieteicēju un viņas meitu /pers. F/, saskaņā ar Civillikuma 188.panta pirmo daļu, par uzturlīdzekļu, minimālās mēnešalgas – 430,00 EUR apmērā, ikmēneša pārskaitīšanu uz pieteicējas norēķinu kontu, ko apstiprina pieteicējas konta pārskats par laika periodu no 2019.gada 1.janvāra līdz 29.janvārim (lietas 24. – 25., 26.lapa), un mantisko stāvokli, kas izriet no Rēzeknes pilsētas domes pārvaldes "Sociālais dienests" 2018.gada 8.novembra izziņas Nr. 1571 par pieteicējas atbilstību trūcīgās personas statusam (lietas 11.lapa), kopsakarā ar pierādījumiem, kas apstiprina neizpildīto saistību apmēru, tiesai nerodas šaubas, ka parādniecei radušās grūtības parādsaistības pildīt.

Tiesa atzīst, ka tādējādi ir pamats secināt, ka parādniecei ir finansiālas grūtības un nav iespējams nokārtot parādsaistības, kuras kopā pārsniedz 5000 *euro* un kurām iestājies izpildes termiņš, sakarā ar to pamats atzīt Maksātnespējas likuma 129.panta pirmās daļas 1.punktā noteikto maksātnespējas pazīmi.

Tiesa nekonstatē Maksātnespējas likuma 130.pantā norādītos fiziskās personas maksātnespējas procesa piemērošanas ierobežojumus.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 129.panta otro daļu, fiziskās personas maksātnespējas procesa piemērošanas priekšnoteikums ir fiziskās personas maksātnespējas procesa depozīta iemaksa divu minimālo mēnešalgu apmērā Maksātnespējas administrācijas speciāli izveidotajā kontā.

Pieteikumam pievienots kases čeks Nr. 000010175 – 304 un kases ieņēmumu orderis Nr.15008 – 304 – 1, kas apliecina maksātnespējas depozīta 860,00 EUR iemaksu Maksātnespējas administrācijas kontā, tas ir, depozīts divu minimālo mēnešalgu apmērā (lietas 8., 9.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 16.punktu, pieteicēja atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, tas ir - no valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksas, jo viņa ir persona, kurai piešķirta valsts nodrošināta juridiskā palīdzība, ko apliecina lietas materiālos esošais Juridiskās palīdzības administrācijas 2018.gada 27.decembra lēmums Nr. 3-2.18/2134/2323 (lietas 28.lapa).

Pastāvot apstākļiem, ka konstatēta maksātnespējas procesa pazīme, kad parādniece atbilst fiziskās personas maksātnespējas procesa subjekta pazīmēm, kad parādniece ir samaksājusi fiziskās personas maksātnespējas procesa depozītu, kad nav konstatēti fiziskās personas maksātnespējas procesa piemērošanas ierobežojumi, tiesa atzīst, ka pasludināms fiziskās personas /pers. A/ maksātnespējas process.

Civilprocesa likuma 363.[27]panta trešajā daļā noteikts, ka tiesa, pasludinot fiziskās personas maksātnespējas procesu, ieceļ administratoru.

Maksātnespējas likuma 19.pants noteic, ka administratoru (..) fiziskās personas maksātnespējas procesā ieceļ tiesa šajā likumā un Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā. Administratora amata kandidātu iecelšanai konkrētā (..) fiziskās personas maksātnespējas procesā izvēlas no Maksātnespējas kontroles dienesta Sistēmā uzturētā administratoru amata pretendentu saraksta (turpmāk- Pretendentu saraksts), izmantojot Tiesu informatīvās sistēmas nodrošinātu automatizētu atlasi.

Tiesu informatīvās sistēmas automatizētajā atlasē izvēlētais administratora amata kandidātu ir noteikts Alvis Marga, sertifikāta Nr.00098, prakses adrese Vīlandes iela 5 – 11, Rīga, LV – 1010 (lietas 31.lapa).

Tiesas rīcībā nav pierādījumu tam, ka attiecībā uz ieteikto administratora kandidātu pastāv Maksātnespējas likuma 20.pantā noteiktie ierobežojumi administratora pienākumu pildīšanai, tiesa atzīst, ka Alvis Marga ieceļams par administratoru parādnieces /pers. A/ maksātnespējas procesā.

Tiesa konstatē, ka parādnieces fiziskās personas maksātnespējas procesam nav piemērojami Padomes regulas Nr.1346/2000 noteikumi.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 363.[27] pantiem, tiesa

n o s p r i e d a

pasludināt /pers. A/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese D/, fiziskās personas maksātnespējas procesu.

Iecelt sertificētu administratoru Alvi Margu, sertifikāta Nr.00098, adrese: Vīlandes iela 5 – 11, Rīga, LV – 1010, par administratoru fiziskās personas /pers. A/ maksātnespējas procesā.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnese J.Kamiševa